

*„Uczę się, aby wiedzieć,
uczę się, aby działać,
uczę się, aby żyć wspólnie,
uczę się, aby być”*

PROGRAM WYCHOWAWCZY

GIMNAZJUM W ZBĄSZYNIU

ROZDZIAŁ I

CELE GIMNAZJUM

Gimnazjum realizuje cele i zadania wychowawcze określone w ustawie o systemie oświaty oraz w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie. Kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka.

Nauczanie i wychowanie w Gimnazjum – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i świata.

Gimnazjum zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotowuje go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, zmierzają do tego, aby uczniowie w szczególności:

- a. znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym),
- b. rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- c. mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych zajęć edukacyjnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
- d. stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych,

- wolność własną z wolnością innych,
- e. poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
 - f. uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
 - g. przygotowali się do rozpoznania wartości moralnych, dokonania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
 - h. kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

ROZDZIAŁ II

GLÓWNE WARTOŚCI WYCHOWAWCZE UZNAWANE I USTANOWIONE W GIMNAZJUM W ZBĄSZYNIU W CELU ICH PRZESTRZEGANIA I POSZANOWANIA PRZEZ WSZYSTKICH CZŁONKÓW SPOŁECZNOŚCI SZKOŁY

1. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Uczeń odpowiedzialny to ten, który:

- zna swoje obowiązki i prawa i dobrze je wypełnia,
- sumiennie przygotowuje się do lekcji,
- dba o powierzone mu w szkole mienie,
- ponosi konsekwencje swoich zachowań i czynów,
- dba o kulturę słowa.

2. SAMODZIELNOŚĆ

Uczeń samodzielny to ten, który:

- potrafi korzystać z różnych źródeł,
- radzi sobie w sytuacjach konfliktowych i trudnych,
- wysuwa własne propozycje i dąży do ich realizacji,
- zmierza do określenia własnych celów życiowych.

3. TOLERANCJA

Uczeń tolerancyjny to ten, który:

- szanuje poglądy i postawy drugiego człowieka w dziedzinie religii, światopoglądu, różnic społecznych, rasy, kultury i tradycji,
- potrafi słuchać innych,
- jest wrażliwy na problemy drugiego człowieka.

4. UCZCIWOŚĆ

Uczeń uczciwy to ten, który:

- przyznaje się do swoich błędów i je właściwie ocenia,
- jest sprawiedliwy,
- mówi zawsze prawdę,
- nie sięga po cudzą własność,
- sam pracuje na własne oceny.

ROZDZIAŁ III

TREŚCI WYCHOWAWCZE OKREŚLONE W PROGRAMACH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH I W PROGRAMACH ŚCIEŻEK EDUKACYJNYCH

1. Budzenie poczucia świadomości narodowej przez poznawanie historii i tradycji naszego narodu.
2. Wzbudzanie szacunku dla kultury, tradycji i religii innych narodów.
3. Kształtowanie wrażliwości na drugiego człowieka, zwłaszcza ludzi niepełnosprawnych i starszych.
4. Pielęgnowanie i ekspresja takich uczuć jak koleżeństwo, przyjaźń, miłość.
5. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.
6. Kształtowanie zdrowego stylu życia (higiena, bezpieczeństwo, estetyka, pierwsza pomoc, żywienie, unikanie nałogów, promieniotwórczość, współdziałanie w przypadku zbiorowego zagrożenia).
7. Kształtowanie umiejętności współdziałania w zespole i godzenie się z poniesioną porażką.
8. Budzenie szacunku do mowy ojczystej.
9. Ugruntowanie wartości wynikających z tożsamości regionalnej (mała ojczyzna, Region Kozła).
10. Uczenie szacunku dla zdobyczy kulturowych zastanych i współczesnych.
11. Wyrabianie wrażliwości na piękno i umiejętności odbioru dzieł.
12. Uświadamianie zależności człowieka od środowiska i wzbudzanie postawy proekologicznej.
13. Rozbudzenie szacunku do przedmiotu, odpowiedzialność za powierzone mienie.
14. Kreowanie otwartości i ciekawości świata.

ROZDZIAŁ IV.

OPIS RÓŻNORODNYCH SYTUACJI WYCHOWAWCZYCH ZMIERZAJĄCYCH DO REALIZACJI PRZYJĘTEGO SYSTEMU WARTOŚCI

1. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- organizowanie w szkole dyżurów uczniowskich i przydział konkretnych zadań każdemu z dyżurujących (zapobieganie kradzieżom, wyłudzeniu pieniędzy),
- opracowanie scenariuszy lekcji dotyczących wzbudzania postawy odpowiedzialności,
- powierzanie uczniom opieki za sprzęt, stanowisko pracy, pomoce naukowe i obiekty szkolne,
- powoływanie zespołów klasowych do pomocy koleżeńskiej,
- wypełnianie zadań wynikających z organizowanych konkursów szkolnych.

2. SAMODZIELNOŚĆ

- organizowanie wyjazdów klasowych, podczas których uczeń przygotowuje posiłki, ogniska, gry i zabawy,
- wykazywanie inicjatywy przez ucznia w przygotowaniu gazetki szkolnej oraz podczas imprez i uroczystości szkolnych,
- przygotowywanie ćwiczeń i zadań wymagających wykorzystania dodatkowych źródeł wiedzy.

3. TOLERANCJA

- organizowanie działań zmierzających do prezentacji różnych postaw bez krytyki i lekcje wychowawcze, gdzie bohaterami są uczniowie),
- organizowanie spotkań integracyjnych, inicjowanie kontaktów z ludźmi innych kultur i wyznań.

4. UCZCIWOŚĆ

- aranżowanie lekcji wychowawczych mających na celu dokonanie samodzielnej oceny zachowania przez ucznia,

- organizowanie pogadarek gier dydaktycznych mających na celu ukazanie negatywnych skutków nieuczciwości.

ROZDZIAŁ V.
PROGRAM DZIAŁAŃ PRZECIWSZTAWIAJĄCYCH SIĘ ZŁU,
ZAGROŻENIOM I PATOLOGII

Szkolny rejestr postaci zła	Przeciwdziałanie i zapobieganie
1. Kradzież	zwrot zabranego mienia i zadośćuczynienie
2. Kłamstwo	pomoc uczniowi w przełamywaniu bariery strachu przed przyznaniem się
3. Arogancja	uświadamianie uczniowi, że postawa arogancka obraca się przeciwko niemu, kreowanie pozytywnych postaw i zachowań
4. Wulgarność	odsyłanie do słownika wyrazów bliskoznacznych w celu znalezienia neutralnych odpowiedników słownych, używanie zamienników
5. Nieuczciwość	scenki sytuacyjne, sądy klasowe, zadośćuczynienie przy akceptacji klasy i poszkodowanego
6. Wandalizm	kary finansowe za zniszczony sprzęt, samodzielne naprawienie szkody, zastępcze prace na rzecz szkoły, publiczna nagana wobec całej szkoły

7. Nikotynizm, alkoholizm, narkomania	spotkania z ludźmi dotkniętymi problemem uzależnień i zajmującymi się profilaktyką, filmy edukacyjne, rozmowy ucznia z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, rodzicami i dyrektorem
8. Agresja słowna i fizyczna	rozmowa z uczniem współpraca z rodzicami i pedagogiem szkolnym, publiczne udzielanie nagany
9. Wagarowanie	systematyczna kontrola wychowawcy, kontakt z domem rodzinnym ucznia, w skrajnych przypadkach kontakt z policją

ROZDZIAŁ VI

REJESTR STAŁYCH UROCZYŚCISZ SKOLNYCH O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM I KULTURALNYM.

1. Uroczysta inauguracja roku szkolnego
2. Święto Edukacji Narodowej
3. Święto Niepodległości
4. Gimnazjada
5. Wigilie klasowe
6. I Dzień Wiosny.
7. Święto Konstytucji 3 Maja
8. Rodzinny piknik z gimnazjalistą
9. Uroczyste zakończenie roku szkolnego

ROZDZIAŁ VII

ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY

Wychowawca stwarza w szkole środowisko pozytywnie oddziałujące na ucznia, wprowadza go w kontakty społeczne, rozwija jego wiedzę i umiejętności, aktywnie stymuluje rozwój młodzieży, kształtuje osobowość dziecka, inspiruje i zachęca uczniów do głębszego spojrzenia na siebie, do doceniania swoich wartości. Wychowawca klasy otacza opieką wychowawczą cały zespół klasowy. Pracuje nad jego integracją, współpracuje z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Do powinności wychowawcy klasowego należy:

1. Umiejętność nawiązywania i utrzymywania poprawnych kontaktów z dziećmi, dorosłymi, z osobami niepełnosprawnymi, przedstawicielami innej narodowości i rasy.
2. Ugruntowanie podmiotowości ucznia.
3. Wspomaganie uczniów w ich dążeniu do samodzielności.
4. Integrowanie zespołu klasowego.
5. Organizowanie spotkań z rodzicami – zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.
6. Zapewnienie uczniom i rodzicom wszechstronnej informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę.
7. Wspomaganie uczniów mających trudności szkolne.
8. Bieżące rozwiązywanie problemów wychowawczych.
9. Otoczenie opieką i zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć, przerw, imprez szkolnych i pozaszkolnych.
10. Kontakt z pedagogiem szkolnym i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
11. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.
12. Organizowanie życia społeczności klasowej.
13. Prowadzenie dokumentacji pracy klasy.

ROZDZIAŁ VIII

DOKUMENTACJA PRACY WYCHOWAWCY KLASY

Czynności podejmowane przez wychowawcę znajdują odzwierciedlenie w prowadzonej dokumentacji, na którą składają się:

1. Roczny plan pracy – przygotowuje wychowawca wspólnie z uczniami bazując na treściach zawartych w niniejszym programie wychowawczym. Plan ten powinien mieć charakter układu określającego, jakie działania zamierzają podjąć uczniowie wraz ze swoim wychowawcą i kto bierze na siebie odpowiedzialność za ich przeprowadzenie.
2. Dziennik lekcyjny i arkusze ocen prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Zeszyt spraw wychowawczych, w którym nauczyciele na bieżąco wpisują uwagi dotyczące pracy poszczególnych uczniów. Wychowawca wykorzystuje je w kontaktach z uczniami i rodzicami, jak również podczas wystawiania ocen zachowania.

ROZDZIAŁ IX

SZKOLNY SYSTEM ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

1. Kółka tematyczne np. filmowe, teatralne, rękodzieła artystycznego, np. haft.
2. Kółka przedmiotowe.
3. Pozaszkolne zajęcia sportowe.
4. Wycieczki i rajdy szkolne, wyjazdy do opery, operetki, teatru itp.
5. Gazetka szkolna.
6. Szkolne radio.

Realizacja w/w form działalności pozalekcyjnej uwarunkowana jest środkami finansowymi.

ROZDZIAŁ X

KRYTERIA OCEN ZACHOWANIA

1. Ocena zachowania uwzględnia w szczególności:
 - a) funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym,
 - b) respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych norm etycznych.
2. Oceny zachowania ucznia dokonuje się w trzech aspektach: aktywności społecznej, kultury osobistej i stosunku do obowiązków szkolnych.
3. Oceny zachowania śródroczną i końcoworoczną ustala się według następującej skali: **wzorowe, bardzo dobre, dobre, poprawne, nieodpowiednie i naganne.**
4. Oceny zachowania ustala wychowawca klasy biorąc pod uwagę:
 - a) samoocenę ucznia,
 - b) opinię wyrażoną przez uczniów danej klasy,
 - c) opinię nauczycieli uczących w danej klasie,
 - d) opinię innych nauczycieli i pracowników szkoły,
 - e) własne obserwacje zawarte w zeszycie spraw wychowawczych.
5. Ustalanie oceny zachowania jest jawne, tzn. odbywa się wobec całej klasy.
6. Wychowawca zobowiązany jest podać propozycje ocen do wiadomości rodziców nie później niż na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
7. Oceny zachowania ucznia dokonuje się w dziesięciu kategoriach opisowych:
 - I. Stosunek do nauki
 - II. Frekwencja
 - II. Rozwój własnych uzdolnień
 - III. Kultura osobista
 - IV. Dbłość o wygląd zewnętrzny

- VI. Sumienność
- VII. Postawa moralna
- VIII. Postawa społeczna ucznia
- IX. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa
- X. Postawa wobec nałogów i uzależnień
- XI. Realizacja projektu edukacyjnego

Zasady oceniania zachowania ucznia zawarte są w Regulaminie oceny zachowania ucznia.

8. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na:
- a) oceny z zajęć edukacyjnych,
 - b) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

ROZDZIAŁ XI

SYSTEM MOTYWACYJNY W WYCHOWANIU

1. Uczeń ma obowiązek przestrzegania postanowień zawartych w statucie szkoły, który określa szczegółowo jego obowiązki i prawa.
2. Szczegółowe regulacje w zakresie nagród i kar określa § 79 Statutu Gimnazjum w Zbąszyniu